

A főszerkesztő előszava

Folyóiratunk tizenkilencedik számát tartja kezében a tisztelt Olvasó. Ezúttal nyolc szöveget közlünk: elméleti, illetve jogpolitikai megközelítésű tanulmányokat, amelyekben a gyakorlat problémái és válaszai is megjelennek; egy egészen frissen megjelent monográfia ismertetőjét; valamint a 2017-ben, magyarországi kiadónál megjelent szakkönyvek második felének annotációit.

Ezzel a struktúrával utoljára találkozhat folyóiratunk közönsége. A 2019. év számos, új kihívás elé állította szerkesztőségünket, amelyek közt itt a Debreceni Egyetem, illetve kiadónk, a Debreceni Egyetemi és Nemzeti Könyvtár elhatározását kell kiemelnünk. Ezen elhatározás jegyében folyóiratunk új, online felületet kapott a világhálón, amely mögött új szerkesztőrendszer működik. Folyóiratunkat immár indexeli a *HeinOnline*; az új oldalra költözés során a nálunk megjelent közlemények visszamenőleg *DOI* azonosítót (*Digital Object Identifier*) kapnak, s ezzel a szerzők és műveik bekerülnek a *Crossref* adatbázisába. A közeljövőben még inkább láthatóvá kívánjuk tenni a lapot a hazai és a nemzetközi szakmai közösség számára. Munkánk súlypontjai ezzel áthelyeződnek, átmenetileg meg is sokasodtak, ugyanakkor az eredmény napról napra áttekinthetőbbé válik, s bízunk benne, hogy mind olvasóink, mind szerzőink tetszését elnyeri majd.

A súlypontok eltolódásának következményeképpen ezentúl jobban igyekszünk fókuszálni az önálló tudományos eredmények közlésére, s ennek jegyében szerzőinket arra biztatjuk, hogy a rövidebb ismertetések helyett részesítsék előnyben az arra érdemes szakirodalmi művek „tanulmány-értékű” feldolgozását, a tanulmányokra jellemző szerkesztési megoldásokkal (például nagyobb terjedelemben, szakirodalmi hivatkozásokkal).

Ugyanezen elv jegyében 2020-tól már nem végezzük el, s nem közöljük az állam- és jogtudományi tárgyú könyvek rövid, szabványos ismertéseit. Kilenc évet megélt vállalkozásunkat pozitív mérleggel zárjuk, s azzal az értékeléssel búcsúztatjuk el, hogy talán nemzetközi mércével nézve is egyedülálló, példamutató együttműködést hívott életre a debreceni jogi kar oktatói és hallgatói közösségei között, amely más keretek közt minden bizonnyal tovább él. Sokan tanultak bele ebbe a nem is olyan könnyű műfajba, s bevalljuk, számunkra nagy öröm volt olvasni a lelkiismeretes kollégák, tehetséges hallgatók „gyöngyszemeit”. Köszönjük szépen a közreműködésüket, míg tisztelt olvasóinknak köszönjük az eddigi figyelmet.

E lapszám tartalmára rátérve, *Szalay Klára* és *Polyák Gábor* tanulmányát közöljük első helyen, amelyik a 2019-ben elfogadott, európai uniós szerzői jogi irányelv sajtókiadókra vonatkozó szabályait, illetve a tagállami átültetés kérdőjeleit mutatja

be. Értékelésük szerint a szerzői jog jelenlegi szabályozási megoldása nem látszik meghozni a kívánt változásokat, inkább csak egy állomása lesz a folyamatnak. A hazai sajtópiac méretére és nyelvi elszigeteltségére tekintettel gyors átültetés pedig aligha várható.

Teleki Bálint az európai uniós pénzügyi felügyeleti ügynökségek és az uniós közigazgatási eljárásjog kérdéseit fonja egybe. Az Európai Bankhatóság, az Európai Értékpapír-piaci Hatóság, valamint az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíjhatóság bemutatását a 2008-as gazdasági válság következményei tükrében, a párhuzamosságok kiemelésével végzi el. A szervtípusok, az eljárási normák, a jogorvoslati jogok alakulása fényében mutat rá az európaizáció folyamatára.

Pfeffer Zsolt a precedensjogra jellemző jogértelmezési, jogalkalmazási feladatokat az USA adójogán keresztül szemlélteti. A jogalkotó szándékának kutatásán és a szavak jelentésén alapuló értelmezés dilemmáin túl az adóelkerülés megítélésakor alkalmazandó elvekbe ad mélyebb betekintést. A bemutatott, 19–20. századi jogesetek tanulságai túlmutatnak a jogtörténeti megközelítéseken, hiszen az adóügyekben a bíróságok által mindmáig alkalmazandó elvekre vonatkozóan kapunk színes képet.

Puskás Ágnes egy klasszikusnak mondható, munkajogi dogmatikai kérdést tesz fel s világít meg az elmúlt mintegy 70 évben megfogalmazott, legmarkánsabb szakirodalmi álláspontok segítségével. A kollektív szerződés jogi természetével kapcsolatos álláspontját (a jogintézmény szerződéses vagy jogszabályi jellege-e a meghatározó?) számos szempont számbavételével, illetve a jogszabály, a kollektív szerződés és a (magánjogi) szerződés összehasonlítására alapozva fogalmazza meg.

Szendrői Anna a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás kérdéseit kettős, alapjogi és személyiségi jogi megközelítésben vizsgálja, amihez a szakirodalmon és a jogszabályokon túl az Alkotmánybíróság által megfogalmazott elvi tételekben találunk fogódzókat. A releváns bírói ítéletekre nagymértékben alapozó tanulmány a gyakorlat és a szakirodalom ellentmondásaira is rámutat, a kapcsolattartás személyiségi jogi minőségét és ezen alapuló érvényesíthetőségét illetően.

Hungler Sára és Kende Ágnes közös munkája a tudományközi megközelítés remek példája, hiszen ötvözi a jogtudományi és a szociológiai módszereket. A nők munkaerőpiaci helyzetével foglalkoznak, az aktuális család- és foglalkoztatáspolitikai törekvések tükrében. A hazai szabályozókról kritikus az álláspontjuk, például mert a munkaerőpiaci szabályozás nem tükrözi a kisgyermekes szülők igényeit, és az alacsony jövedelemmel rendelkező családok, illetve nők szinte semmilyen támogatásban nem részesülnek.

Gosztonyi Gergely Koltay András új, magyarul megjelent könyvét ismerteti, amelyik a nyilvánosság alkotmányos alapjainak újragondolásáról szól.

A hátsó borítón ezúttal is egy latin szállóigét idézünk fel: *Omnia sunt incerta, cum a iure discesseris (Cicero)*. Ha letérsz a törvény útjáról, minden bizonytalanná válik számodra.

Debrecen, 2019 telén

a szerkesztőség nevében:
Fodor László